

Guia docent de l'assignatura "Models de Seguretat"

I. IDENTIFICACIÓ

- ✓ **Nom de l'assignatura:** Models de Seguretat
- ✓ **Codi:** 101836
- ✓ **Titulació:** Grau de Prevenció i Seguretat Integral
- ✓ **Curs acadèmic:** 2015/2016
- ✓ **Tipus d'assignatura:** Formació Bàsica
- ✓ **Crèdits ECTS:** 6
- ✓ **Període d'impartició:** Segon Semestre
- ✓ **Idioma en que s'imparteix:** Català/Castellà/Anglès
- ✓ **Professor/a Responsable de l'assignatura:** Manuel Ballbé Mallol
- ✓ **Correu electrònic:** Manuel.Ballbe@uab.cat

II. PRESENTACIÓ

Es mostraran els diferents models de gestió pública de la seguretat i les seves conseqüències. S'analitzarà el model francès, el nord-americà, l'espanyol, etc. i es debatrà la seva eficàcia tot estudiant les seves característiques i conseqüències.

Així mateix es mostrarà el nou concepte de seguretat humana a través de mostrar els nous drets (de la dona, ambientals, de les minories, a la seguretat vial, a la prevenció de riscos laborals, a la seguretat alimentària, a la salut, antitabac, i el nou dret fonamental per excel·lència que és el dret a conèixer concretat en les lleis de transparència i d'accés a la informació ...). Aquests drets han estat generats per l'activisme de diferents moviments comunitaris que han alertat dels riscos pel dret a la vida, a la salut o la integritat física i moral.

III. OBJECTIUS FORMATIUS I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Objectius Formatius

Ensenyar el paper decisiu no tant de l'Estat i la regulació sinó de l'activisme de la comunitat en l'aflorament de la informació tot alertant dels perills i riscos pel dret a la vida i a la integritat física i moral que posteriorment es plasmen en regulació.

Tenir els coneixements dels resultats legals i culturals de l'activisme de la comunitat, per a la pràctica del treball dins la comunitat actual.

Dissenyar i utilitzar sistemes legals i institucionals, components, procediments administratius de participació, deliberació i experimentació que es produeixen en l'àmbit local i que són els factors d'innovació claus en el camp de la seguretat humana, per aconseguir els requisits establerts i analitzar i interpretar els resultats obtinguts.

Identificar, formular i resoldre problemes en un entorn comunitari complex i conflictiu on és imprescindible conèixer els factors que poden produir violència i confrontació així com els mètodes d'integració i disminució dels enfrontaments.

Comprendre l'impacte i la interacció de la comunitat i de l'Administració en la societat del risc. Així com la importància de treballar en un entorn plural i multi nivell atès que a l'actualitat els problemes d'una comunitat local estan directament relacionats amb altres països, religions, etc., tot produint-se el fenomen "glocal", és a dir, que allò local té una directa projecció local i viceversa.

Estudiar les tècniques i els mecanismes que han desenvolupat aquests nous drets promoguts per l'activisme de la comunitat: la regulació a través de la informació, la regulació a través de la litigació, la regulació a través de la auditoria i l'avaluació.

Desenvolupar els valors plasmats en aquests nous drets: negociació, mediació, participació, deliberació i experimentació.

Dissenyar els elements característic d'aquesta nova professió que és el gestor de riscos, o mediador, que treballarà tant a la comunitat, a l'Administració i a les empreses de la manera que es produeix a Alemanya o als EEUU, amb "l'environmental officer" o el delegat de prevenció de riscos de discriminació de la dona a l'empresa (a l'estil del departament de riscos laborals.). S'amplia doncs, el concepte de la responsabilitat social de l'empresa en múltiples camps que fins ara no s'havien desenvolupat.

Competències Específiques

CE.6 Adequar la gestió a la normativa legal aplicable al sector de la prevenció i la seguretat

CE.10 Prendre decisions a la selecció de projectes d'inversió a la prevenció i la seguretat

Resultats d'Aprenentatge

RA 6.1. -Planificar la gestió de la prevenció i la seguretat d'acord amb la normativa vigent aplicable al sector

RA. 6.2. -Aplicar la normativa en l'exercici professional de la seguretat privada i la investigació privada

RA 10.2. -Aplicar els fonaments del marc legal aplicable necessari per aplicar a la prevenció i la seguretat

IV. COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT.1 Desenvolupar el pensament científic i el raonament crític en temes de prevenció i seguretat

CT.3 Utilitzar la capacitat d'anàlisi i de síntesi per a la resolució de problemes

CT.4 Treballar i aprendre de forma autònoma

CT.6 Donar resposta als problemes aplicant el coneixement a la pràctica

CT.13 Fer un ús eficient de les TIC a la comunicació i transmissió d'idees i resultats

V. TEMARI I CONTINGUTS

- La influència religiosa en la concepció d'Estat: L'estat administratocèntric europeu davant l'Estat individuocèntric nord-americà.
- La influència catòlica: la seguretat i l'administració religiós canònica
- La influència protestant
- Diferències: policia, justícia, exèrcit, Administració.
- La construcció de l'Estat absolut i l'Estat militar a Espanya i a d'altres països.
- L'administrativització i l'Estat social a Nordamèrica: de l'Estat anòmic a l'Estat regulador. El progressisme, el New Deal, la revolució dels nous Drets Administratius dels anys 60 i 70.
- L'Estat versus Mercat
- Els valors d'un Estat pluralista: la deliberació pública, la competitivitat, l'experimentació i la innovació.

VI. BIBLIOGRAFIA

BALLBÉ, M., *El futuro del derecho administrativo en la globalización: entre la americanización y la europeización*, *Revista de Administración Pública*, núm.174, diciembre 2007.

FUENTES, J.R.(2002). *Alemania, un modelo de policía y seguridad para Europa*, Cedecs Editorial. Barcelona.

MARTÍNEZ QUIRANTE, R.(2002). *Armas:¿Libertad americana o prevención europea?*, Ariel: Barcelona.

SHEARING, C.,WOOD, J. (2011). *Pensar la seguridad*. Dykinson Editorial

SUNSTEIN, C. R. (2006). *Riesgo y razón. Seguridad, riesgo y medioambiente*, Buenos Aires: Katz Editores

VII. METODOLOGIES DOCENTS

El professor farà una explicació del tema a tractar en forma de conferència magistral i després s'obrirà un torn d'intervencions.

Es treballarà en funció d'un treball previ de l'alumne a través de la lectura d'articles o monografies. L'alumne haurà d'exposar dins les hores reglades un resum del tema escollit i es debatran entre tots les qüestions més destacables.

Es tindrà molt en compte la participació a classe, la recerca i la innovació en els plantejaments exposats. Seria interessant llegir la premsa nacional i internacional per tal de relacionar les notícies de més actualitat i la matèria objecte d'estudi.

Alguns comentaris caldrà presentar-los per escrit i altres de forma oral a classe.

VIII. SISTEMA D'AVUACIÓ

Proves escrites i orals que permetin valorar els coneixements adquirits per l'estudiant	70%
Avaluació dels treballs grupals y defensa dels mateixos	10%
Avaluació continuada de la participació a classe i a les activitats programades a Moodle.	20%

Es farà una avaluació contínua (30% de la nota) però també un examen escrit tipus test i respostes a desenvolupar (70%) a final de curs.

L'examen escrit avaluarà els continguts explicats a les classes i la lectura de l'article "*El futuro del derecho administrativo en la globalización: entre la americanización y la europeización*".

Dins l'avaluació contínua es tindrà en compte els informes o comentaris sobre articles o monografies, projectes, presentacions, participacions a classe, etc.

Les activitats presentades pels alumnes, tant voluntàries com les realitzades a les classes pràctiques, s'hauran de lliurar mitjançant l'aula *moodle* i, a més a més es podrà lliurar en mà al professorat.

IX. ORGANITZACIÓ DEL TEMPS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT

Activitats formatives	Hores	%	Resultats d'Aprenentatge
DIRIGIDES	60	40%	RA6.1 RA6.2 RA10.2
AUTÒNOMES	75	50%	RA6.1 RA6.2 RA10.2
SUPERVISEDES	15	10%	RA6.1 RA6.2 RA10.2
TOTAL	150	100%	

X. TEMPORALITZACIÓ DE LA DOCÈNCIA

SETMANA	TEMA	MÈTODE	HORES
1	Presentació de l'assignatura	Explicació del professor i intervenció dels alumnes	2
2	La influència religiosa en la concepció d'Estat: L'estat administratocèntric europeu davant l'Estat individuocèntric nord-americà.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	2
3	La influència religiosa en la concepció d'Estat: L'estat administratocèntric europeu davant l'Estat individuocèntric nord-americà.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
4	La influència religiosa en la concepció	Classe teòrica. Debat amb els	4

	d'Estat: L'estat administratocèntric europeu davant l'Estat individuocèntric nord-americà.	alumnes. Classe pràctica	
5	La influència catòlica: la seguretat i l'administració religiós canònica	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
6	La influència catòlica: la seguretat i l'administració religiós canònica	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
7	La influència protestant	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
8	Diferències: policia, justícia, exèrcit, Administració.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
9	La construcció de l'Estat absolut i l'Estat militar a Espanya i a d'altres països.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
10	L'administrativització i l'Estat social a Nordamèrica: de l'Estat anòmic a l'Estat regulador. El progressisme, el New Deal, la revolució dels nous Drets Administratius dels anys 60 i 70.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
11	L'administrativització i l'Estat social a Nordamèrica: de l'Estat anòmic a l'Estat regulador. El progressisme, el New Deal, la revolució dels nous Drets Administratius dels anys 60 i 70.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
12	L'administrativització i l'Estat social a Nordamèrica: de l'Estat anòmic a l'Estat regulador. El progressisme, el New Deal, la revolució dels nous Drets Administratius dels anys 60 i 70.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
13	L'Estat versus Mercat	Classe teòrica. Debat amb els alumnes.	2
14	L'Estat versus Mercat	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
15	Els valors d'un Estat pluralista: la deliberació pública, la competitivitat, l'experimentació i la innovació.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
16	Els valors d'un Estat pluralista: la deliberació pública, la competitivitat, l'experimentació i la innovació.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	2
17	Prova escrita	Prova escrita. Classe pràctica	4
18	Comentaris dels treballs i debat a l'aula.	Classe teòrica. Debat amb els alumnes. Classe pràctica	4
19	Notes i revisió		
20	Examen Final del Semestre		

XI. PREVENCIÓ I SEGURETAT

La concepció de la seguretat ha evolucionat a través de tres models. En primer lloc, la tradició secular de lluitar per la seguretat a través de la professió militar tot utilitzant dels instruments de la repressió de qualsevol incidència religiosa, política, econòmica, etc. En segon lloc, el model de la seguretat a través de la prevenció i lluita contra la criminalitat comú, l'artífex del qual és a 1829 Scotland Yard i la

seva desmilitarització de la seguretat. Efectivament es crea una nova professió, el policia professional civil i local de prevenció i d'investigació criminal, el bobby, sense arma.

En tercer lloc, l'emergència de la societat del risc per la demanda ciutadana de prevenció i protecció davant a qualsevol perill que afecti al seu dret a la vida i a la salut. És una visió que supera el model estatocèntric i emergeix un sistema de prevenció humanocèntric. En les societats avançades, la construcció del concepte de Nacions Unides de "Seguretat Humana" està donant un sentit integral i més complet de tota la ingent emergència de nous drets i valors. Apareix la professió de prevencionista en matèries com la seguretat ambiental, alimentària, laboral, de gènere, infantil, trànsit, immigració, etc.. Aquests són els veritables protagonistes d'aquesta nova concepció de la seguretat que evidencia que hi ha més víctimes pels nous riscos que per criminalitat comuna i per tant que cal la protecció integral en tots els àmbits on es detecta un risc o un perill pel ciutadà. Si treballem per disminuir el número de víctimes en seguretat vial, laboral, a la parella, alimentaria, etc. disminuiran també altres riscos i s'aconseguirà una seguretat integral i humana que assolirà una major cultura del respecte als drets humans més elementals és a dir, al dret a la vida, a la salut i a la integritat física i moral.